

Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi T-76/11

Hispaania Kuningriik *versus* Euroopa Komisjon

Kalandus — Kalavarude kaitse meetmed — Määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikkel 105 — Teatud aasta jaoks eraldatud kvootide vähendamine eelnevate aastate jaoks eraldatud kvootide ületamise tõttu — Ajaline kohaldamine — Õiguskindlus — Tõlgendus, mis tagab esmase õiguse järgimise — Karistuste seaduslikkuse põhimõte — Tagasiulatava jõu puudumine

Kokkuvõte – Üldkohtu otsus (kolmas koda), 21. november 2012

- Institutsioonide aktid — Ajaline kohaldamine — Materiaalõigusnormi tagasiulatuva jõud — Tingimused*
- Kalandus — Mereressursside kaitse — Kalapüügi kvootide süsteem — Teatud aasta jaoks eraldatud kvootide vähendamine eelnevate aastate jaoks eraldatud kvootide ületamise tõttu — Määrus nr 1004/2010 — Õiguslik alus — Määruse nr 1224/2009 artikkel 105 — Ajaline kohaldamine*
(Nõukogu määrus nr 1224/2009, artikkel 105; komisjoni määrus nr 1004/2010)
- Euroopa Liidu õigus — Põhimõtted — Õiguskindlus — Ullatus*
- Kalandus — Mereressursside kaitse — Kalapüügi kvootide süsteem — Teatud aasta jaoks eraldatud kvootide vähendamine eelnevate aastate jaoks eraldatud kvootide ületamise tõttu — Määrus nr 1004/2010 — Õiguslik alus — Määruse nr 1224/2009 artikkel 105 — Õiguskindluse põhimõtte rikkumine — Puudumine*
(Nõukogu määrus nr 1224/2009, artikkel 105; komisjoni määrus nr 1004/2010)
- Kalandus — Mereressursside kaitse — Kalapüügi kvootide süsteem — Teatud aasta jaoks eraldatud kvootide vähendamine eelnevate aastate jaoks eraldatud kvootide ületamise tõttu — Määrus nr 1004/2010 — Õiguslik alus — Määruse nr 1224/2009 artikkel 105 — Vähendamine enne määruse nr 1224/2009 jõustumist kehtinud regulatsiooni alusel — Karistuste seaduslikkuse põhimõtte rikkumine — Puudumine*
(Nõukogu määrus nr 847/96, artikkel 5, nõukogu määrus nr 2371/2002, artikli 23 lõige 4 ja nõukogu määrus nr 1224/2009, artikkel 105; komisjoni määrus nr 1004/2010)
- Kalandus — Mereressursside kaitse — Kalapüügi kvootide süsteem — Teatud aasta jaoks eraldatud kvootide vähendamine eelnevate aastate jaoks eraldatud kvootide ületamise tõttu — Vähendamine, mis ei kujuta endast karistust — Karistuste seaduslikkuse põhimõtte kohaldamine — Puudumine*
(Nõukogu määrus nr 847/96, artikli 5 lõige 1 ja nõukogu määrus nr 2371/2002, artikli 23 lõige 4)

1. Vt otsuse tekst.

(vt punkt 26)

2. Määruse nr 1224/2009, millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, artikkel 105 on ainus õiguslik alus, millele tuginedes komisjon sai vastu võtta määruse nr 1004/2010 (2010. aasta püügikvootide vähendamise kohta eelmisel aastal ülepüütud koguse võrra). Nimetatud artikli selline tõlgendus, mille kohaselt see ei ole kohaldatav enne 1. jaanuari 2010 toimunud kvootide ületamise puhul, tooks kaasa tagajärje, et need ületamised ei saa olla vähendamise aluseks ning jäävad seega arvesse võtmata. Selline tulemus oleks aga ilmselgelt vastuolus määrusega nr 1224/2009 taotletavate eesmärkidega, eeskätt eesmärgiga tagada püügivõimaluste piirangutest täielik kinnipidamine.

Lisaks on komisjon kohustatud järgima liidu seadusandja selgeid juhiseid ja kohaldama määruse nr 1224/2009 artiklit 105 alates 1. jaanuarist 2010. Kui selle artikli kohaldamine enne selle jõustumist või ajalist kohaldatavust tekkinud olukordade suhtes ilmneb olevat problemaatiline õiguskindluse põhimõtte seisukohast, on komisjonil kohustus tõlgendada nimetatud artiklit kitsendavalt, et tagada selle esmase õiguse põhimõtte järgimine.

(vt punktid 32 ja 34)

3. Vt otsuse tekst.

(vt punkt 39)

4. Võttes määruse nr 1004/2010 (2010. aasta püügikvootide vähendamise kohta eelmisel aastal ülepüütud koguse võrra) aluseks alates 1. jaanuarist 2010 kohaldatava määruse nr 1224/2009, millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, artikli 105, kohaldas komisjon eelneva regulatsiooni kohaldamisajal tekkinud olukorra suhtes uut regulatsiooni. Määruse nr 1224/2009 artikli 105 jõustumisele eelneva regulatsiooni kohaselt oli aga komisjonil juba õigus vähendada teatud aasta jaoks eraldatud kvote mitte ainult eelmisel aastal toimunud kvootide ületamise tõttu, vaid ka sellest varasematel aastatel toimunud kvootide ületamise tõttu. Seega, kuivõrd komisjoni ei kohaldanud nimetatud kvootide ületamise suhtes ebasoodsamat regulatsiooni sellest, mis oli ette nähtud kvootide ületamise hetkel kehtinud õigusnormides, ei rikkunud ta õiguskindluse põhimõtet.

(vt punktid 40, 41, 64 ja 65)

5. Vt otsuse tekst.

(vt punktid 67, 68, 78 ja 80–83)

6. Määruse nr 2371/2002 ühisele kalanduspoliitikale vastava kalavarude kaitse ja säästva kasutamise kohta artikli 23 lõikes 4 ja määruse nr 847/96, millega kehtestatakse lubatud kogupüükide ja kvootide haldamise täiendavad tingimused ühest aastast teise ülekandmisel, artikli 5 lõikes 1 ette nähtud kvootide vähendamine ei kujuta endast karistust ning selle suhtes ei kohaldata seega karistuste seaduslikkuse põhimõtet.

Liidu kalapüügikvootide süsteemi eesmärk on nimelt tagada kalavarude kaitse ja säästev kasutamine. Kvootide vähendamise eesmärk on tagada kvootidest kinnipidamine ning sel on seega sama eesmärk.

Ainuüksi asjaolu, et vähendamisel on selline eesmärk, ei võimalda välistada, et tegemist on karistustega eespool viidatud põhimõtte tähenduses, sest ka karistavatel meetmetel võib olla selline eesmärk. Meede, mis piirdub tekitatud kahju heastamisega ning rahuldub seega *statu quo ante* taastamisega, ei kujuta endast siiski karistavat meedet karistuste seaduslikkuse põhimõtte tähenduses.

Selles osas piirduvad määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõige 4 ja määruse nr 847/96 artikli 5 lõige 1 sellise vähendamise ettenägemisega, mis seisneb kvootide ületamise lihtsas heastamises, ega näe seega ette karistust, st sellisest heastamisest kaugemale minevat meedet.

On küll tõsi, et need artiklid näevad kvootide vähendamise arvutamiseks ette korrutustegurid. Selliseid korrutustegureid ei saa siiski pidada karistuseks, mis läheb kaugemale heastamise eesmärgist, kui nende eesmärk on tagada kvootide ületamisega põhjustatud kahju täies ulatuses heastamine. Nimelt kahjustab ülepüük asjaomase kalavaru paljunemisvõimet, mis võib aeglustada kalavaru arvukuse taastumist ning tingida selle vähenemise.

(vt punktid 70–72, 76 ja 78)